

**Krajowy Zespół Ekspertów
ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego**

Mistrzowska Sztuka Oceniania w praktyce: aktualne przepisy i narzędzia dla nauczycieli przedmiotów zawodowych

Prowadząca:

Katarzyna Ćwiąkała – ekspert ds. Kształcenia Zawodowego EVET

doradca metodyczny z obszaru kształcenia zawodowego

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie, 29 października 2024 r.

Krajowy Zespół Ekspertów
ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego

Cel:

doskonalenie metod oceniania zgodnego z prawem, które wspiera codzienną pracę pedagogiczną i umożliwia uczniom świadome dostrzeganie postępów w nauce.

- czy uczeń ma prawo do poprawiania oceny i ile razy może próbować to zrobić?
- czy można stosować plusy i minusy za aktywność i pracę domową?
- czy za brak pracy domowej można dostać „jedynekę”?
- co robić, gdy wiemy, że praca ucznia jest niesamodzielna?
- czy oceny takie, jak na przykład 5+ i 3- są dozwolone?

Adresaci szkolenia:

nauczyciele przedmiotów zawodowych z wszystkich branż,
wszyscy zainteresowani nauczyciele

Praca nad sobą.
Jedyna pewna robota
do końca życia.

Przebieg spotkania:

01

Problemy z tradycyjnym ocenianiem -refleksje.

02

Wprowadzenie do aktualnych przepisów prawnych dotyczących oceniania w edukacji.

03

Analiza kluczowych zasad i wymagań prawnych związanych z procesem oceniania.

04

Omówienie praktycznych narzędzi wspierających nauczycieli w zgodnej z prawem ocenie postępów uczniów.

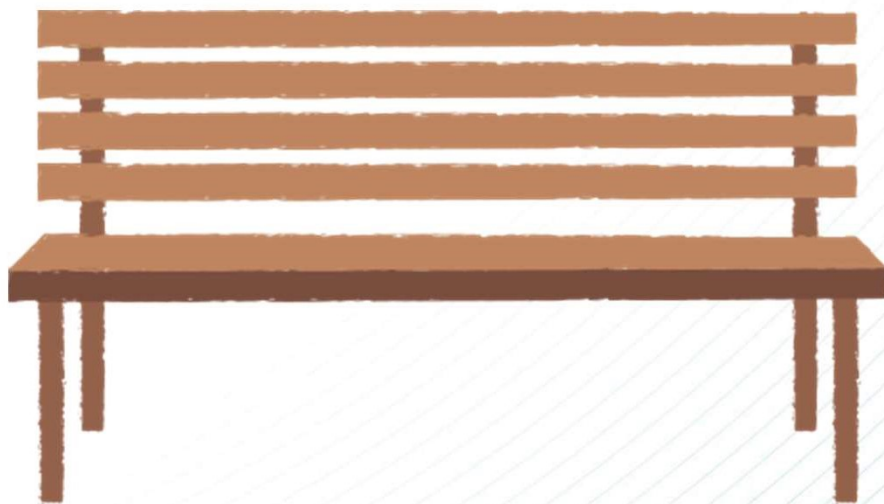
05

Dyskusja nad przypadkami praktycznymi i rozwiązywanie problemów związanych z ocenianiem.

06

Prezentacja sprawdzonych praktyk i przykładów skutecznej integracji przepisów prawa z codzienną pracą pedagogiczną.

Zapraszam na ławeczkę refleksji!

**Zachęcam do zadawania pytań
i dzielenia się swoimi doświadczeniami.**

Ławeczka to miejsce na pytania.
?To pytania zatrzymują słuchacza, odpowiedzi rzadziej...

Ocenianie - wyzwanie dla nauczyciela

Oceny, czyli cyfry, okraszone bogactwem znaczków (+,-, bz, np.) zasłaniają to co najbardziej istotne – by **przypatrzyć się uczeniu się ucznia i jakie zrobił postępy**

O!Cena w szkole. Nieodrobione lekcje (Od przepisów do sztuki oceniania) Gabriela Olszowska

Proszę wyciągnąć karteczki!

1. Podaj definicję oceniania.....

2. Wskaż rok, od kiedy obowiązuje koncepcja oceniania wpisana w akty prawne:

a) 1999 b) 2005 c) 2010 d) 2015 e) 2019

3. Zakreśl oznaczenia prawidłowe:

- a) ustalić, wystawić, dać, postawić OCENĘ
- b) częściowa, bieżąca OCENA
- c) śródroczna ocena klasyfikacyjna, ocena semestralna
- d) poprawić ocenę, podnieść ocenę, uzyskać ocenę wyższą, ustalić ocenę wyższą
- e) kryteria, wymagania edukacyjne
- f) obniżyć/podwyższyć ocenę z zachowania, ustalić ocenę z zachowania
- g) poinformować o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych, poinformować o zagrożeniu jedynką
- h) uzupełnić braki, zaliczyć semestr/materiał, zdać
- i) obniżyć wymagania, dostosować wymagania edukacyjne (do...)
- j) OCENA: roczna, końcoworoczna, końcowa
- k) WSO, WZO, PSO, PZO, (SWiSOW) szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego
- l) semestr, okres, półrocze

4. Wyjaśnij co to jest kryterium oceniania.....

5. Wyjaśnij co to jest wymaganie edukacyjne.....

Proszę wyciągnąć karteczki!

cd.

6. Ustal:

- a) Czy uczeń może/powinien/musi zdawać zaległości T/N
- b) Czy można wg Ciebie stosować znak np.? T/N
- c) Czy można stosować średnią ocen? T/N
- d) Czy można stosować średnie ważone T/N
- e) Czy stosujesz samodzielne +++ / ---? T/N
- f) Czy istnieje ocena wyjściowa z zachowania? T/N
- g) Czy stosujesz jakieś własne znaczki w dzienniku? T/N

Ćwiczenia praktyczne:

7. Ustal ocenę końcową lub śródroczną:

- a) sekwencja chronologiczna stopni: **4, 4, 1, 1**...(śr. 2,5) =.....
- b) sekwencja chronologiczna stopni: **1, 1, 4, 4**...(śr. 2,5) =.....
- c) sekwencja chronologiczna stopni: **1, 2, 1, 3, 4, 5, 5**...=?...
- d) sekwencja chronologiczna stopni: 6,5,5,3,2,2,1,...=?...

8. Ocena druga i trzecia to oceny ustalone ponownie po uzupełnieniu przez ucznia braków, tzw.poprawiona, co ustalisz?

- a) 1, 3
- b) 2, 4
- c) 1, 3, 5

tekst pochodzi z książki Gabrieli Olszowskiej, O!Cena w szkole. Nieodrobione lekcje (Od przepisów do sztuki oceniania)

Problemy z tradycyjnym ocenianiem:

- Skupienie na egzaminach zawodowych, a nie na kompetencjach i umiejętnościach uczniów.
- Negatywny wpływ na zdrowie i dobrostan uczniów.
- Brak informacji dla uczelni i pracodawców.
- Nieadekwatność do nowoczesnych programów nauczania i podejść pedagogicznych.

Dlaczego warto zwrócić się ku neurodydaktyce w kontekście oceniania?

01. Lepsze zrozumienie procesów uczenia się

02. Indywidualizacja procesu oceniania

03. Kształtowanie motywacji

Przykłady zastosowania neurodydaktyki w ocenianiu:

- Ocena kształtująca
- Portfolio: pokazuje postępy jakie uczeń zrobił.
- Samoocena i refleksja

Wyzwania związane z wykorzystaniem neurodydaktyki w ocenianiu:

- Kształcenie nauczycieli
- Zmiana postrzegania

Dlaczego warto zmienić system oceniania?

Tradycyjne metody oceniania są nieskuteczne i nie dostarczają rzetelnej informacji o potencjale uczniów.

Młodzież oczekuje większej transparentności i sprawiedliwości w ocenianiu.

Potrzebujemy nowoczesnych narzędzi, które będą zbierać informacje o wszechstronnym rozwoju uczniów.

Edukacja potrzebuje nowych sieci – nowych podejść i narzędzi, aby wyławiać więcej umiejętności potrzebnych dziś młodym ludziom do rozwoju.

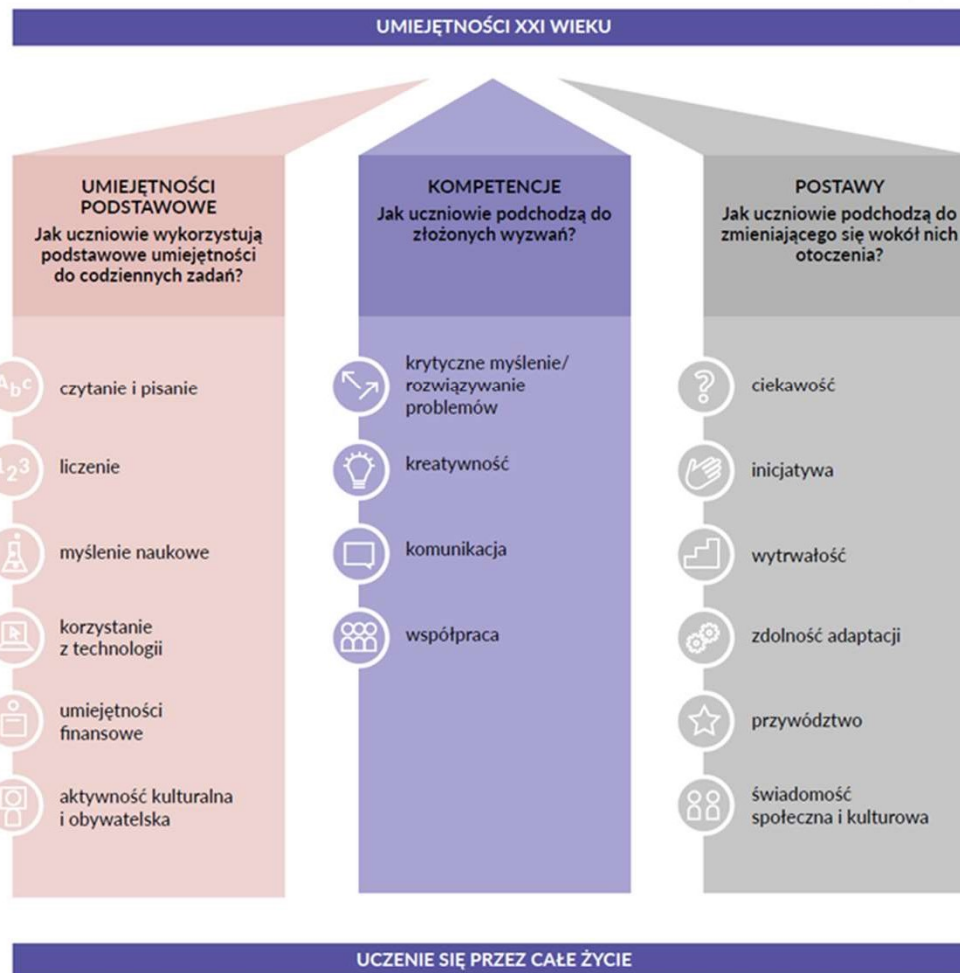
Cel edukacji

Szkoły powinny zwracać uwagę na to,
co uczniowie potrafią i kim się stają.

3 fundamentalne elementy systemu edukacji:

- **programy nauczania,**
- **podejścia pedagogiczne** (metody realizacji programu nauczania)
- **ocenianie osiągnięć edukacyjnych** (sposób, w jaki są potwierdzane wyniki i postępy uczniów)

Szesnaście umiejętności XXI wieku

Źródło:

Bill Lucas, Nowe spojrzenie na ocenianie w edukacji

- Jaką wiedzę powinni posiadać młodzi ludzie?
- Jakie kompetencje i nawyki powinni rozwijać?
- Jakie podejścia pedagogiczne najlepiej wspierają głębokie uczenie się?

*To umiejętności liczą się
w życiu. Są jak tkanka
łączna między wiedzą
a zdolnościami.*

Koncepcja 1

Uczenie się to umiejętność dokładnego i prawidłowego przywoływania informacji oraz algorytmów i korzystania z nich.

Szkoła to mechanizm, który – zgodnie z powyższą definicją uczenia się – pozwala wyrównywać status danej osoby na różnych poziomach: społecznym, ekonomicznym, zawodowym.

Ocenianie osiągnięć to narzędzie definiowania, mierzenia, ewaluacji i sprawdzania treści zgodnie z powyższą definicją uczenia się.

Źródło: zmodyfikowane na podstawie
Bill Lucas, Nowe spojrzenie na ocenianie w edukacji

Koncepcja 2

Uczenie się to umiejętność świadomego przekształcania rozumienia, przekonań i sposobu działania w reakcji na dowody, doświadczenia i refleksje.

Szkoła to jedno z wielu środowisk, w których ludzie rozwijają umiejętność opiniowania i monitorowania, czego i jak się uczą oraz jak to później wykorzystają.

Ocenianie osiągnięć to sposób, za pomocą którego osoby uczące się otrzymują przydatne informacje o rozwoju swoich możliwości z biegiem czasu.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych- Ogon, który macha psem

*Ocenianie osiągnięć
edukacyjnych wpływa nie
tylko na to, czego się uczy,
ale i jak się to robi.*

Źródło: na podstawie
Bill Lucas, Nowe spojrzenie na ocenianie w edukacji

Mierzenie efektów uczenia się powinno być oparte na wynikach oceniania, z których wyłania się kompletny obraz tego, kim są uczniowie, co wiedzą oraz czy są przygotowani do wykorzystywania tej wiedzy w celu poprawy życia własnego i innych. Joanne McEachen

Problem z ocenianiem osiągnięć edukacyjnych

- co się ocenia (priorytety),
- jak się ocenia (metody),
- jaki wpływ ma proces oceniania (skutki),
- jak wykorzystuje się ocenianie (wartość).

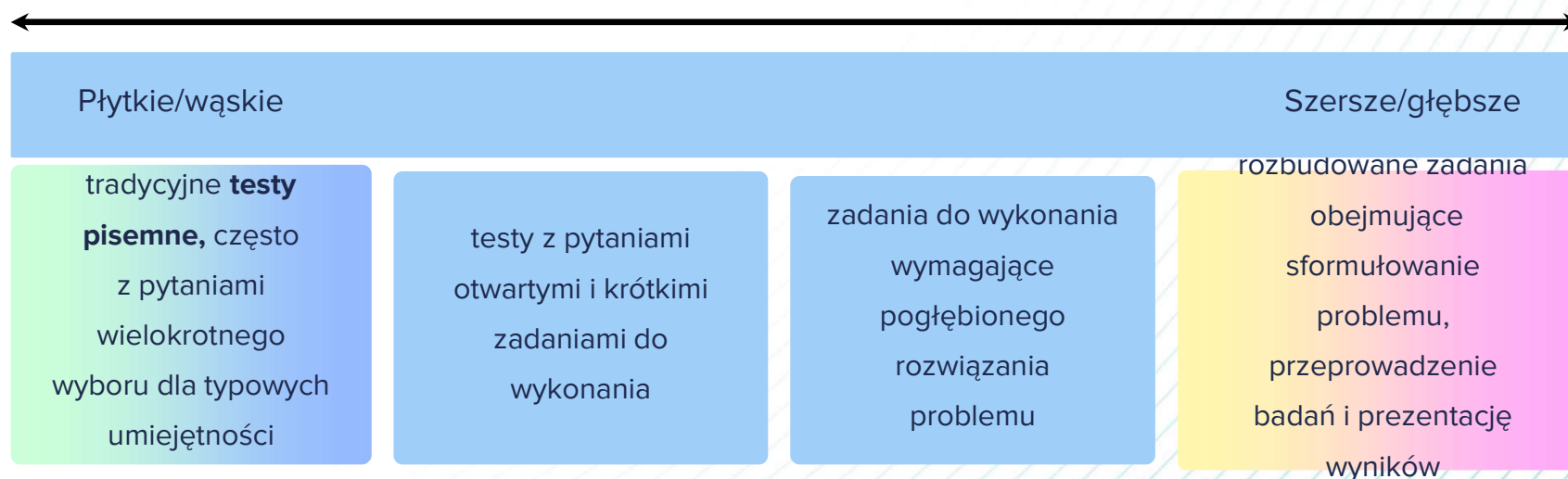
Na co warto zwrócić uwagę w procesie oceniania?

- Oceniaj/sprawdzaj:
- interdyscyplinarnie
- całe zespoły pracujące,
- wiedzę praktyczną i umiejętności
- zastosowanie wiedzy w rzeczywistej sytuacji
- umiejętność współpracy
- umiejętności planowania pracy
- Kreatywne i krytyczne myślenie

**Wiele
kompetencji i nawyków,
a także zdolności ważnych
w życiu w ogóle nie jest
ocenianych.**

Metody oceniania osiągnięć: zbyt nieprecyzyjne

Większość metod oceniania nie ujmuje postępów w perspektywie czasowej

Skala metod oceniania osiągnięć edukacyjnych

Źródło: (zmodyfikowany rysunek: Darling-Hammond, 2017)

Doświadczenie – nazwa jaką nadajemy naszym błędom.

Oscar Wilde

Źródło: altenberg.pl

Metoda: testu zderzeniowego
- skuteczna technika kodowania informacji

Klucz odpowiedzi

Numer zadania	Odpowiedź
1	A
2	A
3	D
4	B

Po co oceniamy ? Czy ocenianie stanowi wartość dla odbiorców?

Cele oceniania:

potwierdzanie poziomu
kandydatów na uczelnie

pomoc pracodawcom w rekrutacji
pracowników

dostarczanie nauczycielom i rodzicom
informacji o postępach uczniów

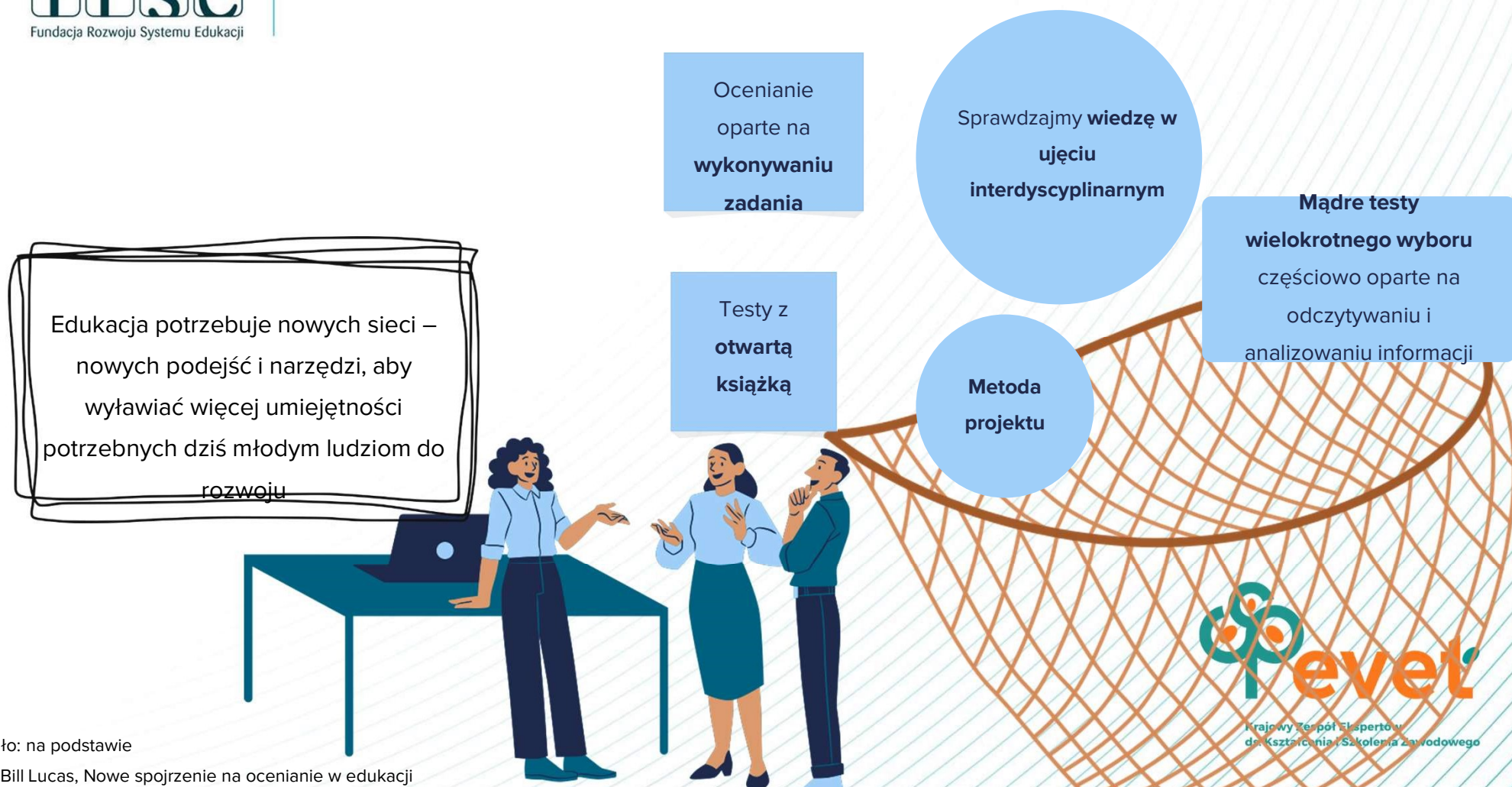
informacja zwrotna dla uczniów
o ich postępach

wskazanie potencjalnej dalszej
ścieżki kształcenia.

Pracodawców głównie interesuje to,
czy kandydat chce się rozwijać, szybko
myśli, nie traci głowy w trudnych
sytuacjach, potrafi współpracować w
zespole.

Nowe sieci

Źródło: na podstawie

Bill Lucas, Nowe spojrzenie na ocenianie w edukacji

Podstawy prawne oceniania – prawo z lotu ptaka

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty, (Nowelizacja z 2015 r.)
Rozdział 3a Ocenianie , klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych,
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
- Rozporządzenie MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania , klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
- Statut szkoły, który określa szczegółowe zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów

Dokumenty nauczyciela

- **Wymagania edukacyjne** niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych **śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych** z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania
- Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia
- **Warunki i tryb otrzymania wyższych** niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych

Co obejmuje ocenianie wewnątrzszkolne?

Art. 44 b, ust.6. Ustawy o systemie oświaty:

Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

- 1) formułowanie przez nauczycieli **wymagań edukacyjnych** niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych **śródrocznych i rocznych** ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych

(niezbędnych czyli najważniejszych, tych, bez których uczeń nie jest w stanie dalej się uczyć)

Wymagania edukacyjne są niezbędne, gdy uczeń będzie pisał egzamin na wyższą ocenę lub gdy nauczyciel ustalił ocenę niezgodnie z prawem, gdy rodzic zapyta „dlaczego...”, przy ewaluacji zewnętrznej, w przypadku ?skargi zgłoszonej do nadzoru.

Kto ustala oceny?

Art. 44h. ust. 1. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych **ustalają nauczyciele** prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, a śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania – wychowawca oddziału po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danego oddziału oraz ocenianego ucznia.

Ustalić - można coś w stosunku do czegoś.

Co podlega ocenianiu?

USTAWA o systemie oświaty

Art. 44b. ust.1. Ocenianiu podlegają:

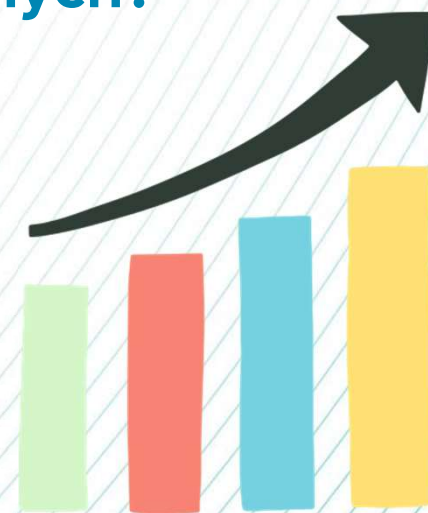
- 1) osiągnięcia edukacyjne ucznia;
- 2) zachowanie ucznia.

Na czym polega ocenianie osiągnięć edukacyjnych?

Art. 44 b, ust.3. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na **rozpoznawaniu** przez nauczycieli **poziomu i postępów** w opanowaniu przez ucznia **wiadomości i umiejętności w stosunku do:**

- 1) wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania;
- 2) wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania - w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych.

Niewłaściwe przykłady

oceniańia

4 Matematyka
Sprawdzian

5 Historia
Zadanie

Przedmiot	Matematyka
Ocena	4
Kategoria	sprawdzian
Komentarz	Liczby i działania.
Nauczyciel	
Data uzyskania	07.11.2022
Do średniej	Tak
Waga	1

Przedmiot	Historia
Ocena	5
Kategoria	zadanie
Nauczyciel	
Data uzyskania	09.09.2022
Do średniej	Tak
Waga	1

5+ Historia
Aktywność

Przedmiot	Historia
Ocena	5+
Kategoria	aktywność
Nauczyciel	
Data uzyskania	28.10.2022
Do średniej	Tak
Waga	1

Edytowanie kolumny

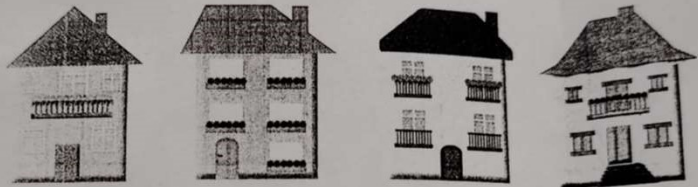
Kod: ZK
 Opis: Odczytywanie znaków kartograficznych na mapie zasad
 Waga: 1
 Kategoria ocen: Kartkówka
 Kolor:
 Grupa kolumn:

Zapisz Anuluj

To lat.

To 4 domki Ady

2 domki Ada da Uli.

He ma Ada?

$4 - 2 = \text{$

Ada ma domki.

Jedynka za brak zadania domowego

Krajowy Zespół Ekspertów
ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego

RPD apeluje do nauczycieli

Zadawanie pracy domowej zawsze powinno być celowe, przemyślane i dostosowane do indywidualnych potrzeb ucznia.

Cel oceniania wewnątrzszkolnego w szkole, czyli po co, dlaczego i kiedy oceniamy?

Art. 44 b, ust.5. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:

- 1) **informowanie ucznia** o poziomie **jego osiągnięć edukacyjnych** i jego zachowaniu oraz **o postępach** w tym zakresie;
- 2) **udzielanie** uczniowi **pomocy** w nauce poprzez przekazanie uczniowi **informacji** o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- 3) udzielanie **wskazówek** do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 4) **motywowanie** ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- 5) dostarczanie **rodzicom** i nauczycielom informacji o **postępach i trudnościach** w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Oceniani stopniami uczą się
zdobywać dobre stopnie,
a nie wiedzę.
Wojciech Eichelberger

Co obejmuje ocenianie wewnątrzszkolne?

Art. 44 b, ust.6. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

- 1) **formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych** niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych
- 2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania;
- 3) **ustalanie ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych** z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, a także śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych,
- 5) **ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych** z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- 6) ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.

10. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły.

Cel oceniania. Ocenianie bieżące.

Art. 44 b, ust.5. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach **oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:**

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

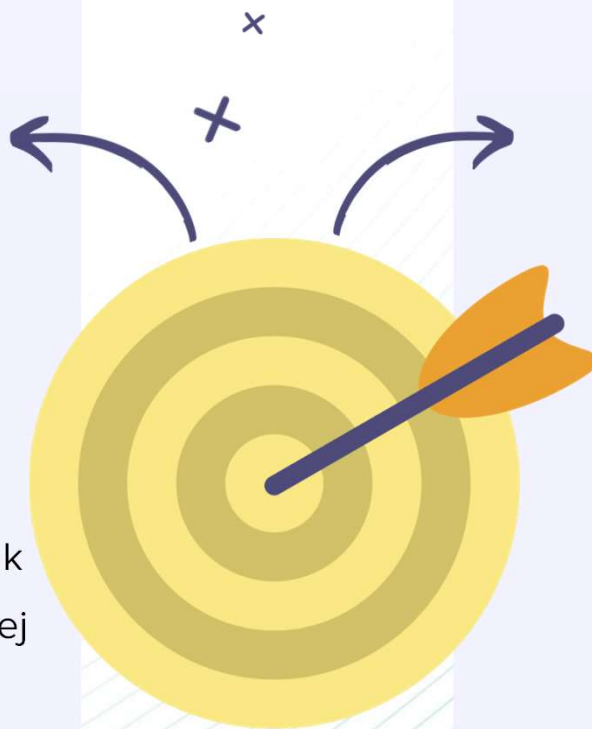
§ 12. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu **monitorowanie** pracy ucznia oraz **przekazywanie uczniowi informacji** o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

Cel oceniania

§ 12. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu **monitorowanie** pracy ucznia oraz **przekazywanie uczniowi informacji** o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

Informacja zwrotna od nauczyciela

Zawiera:

- co było dobre w pracy , co wymaga poprawy , jak to poprawić, wskazówki do dalszej pracy.
- elementy pozytywne - pochwalenie pracy ucznia.
- wskazówki do dalszej pracy.
- Jest krótka i treściwa.
- Np. technika kanapki: wskazać pozytyw, co wymaga poprawy, pokazanie możliwości poprawy.

7 przykazań udzielania ustnej IZ

1. Zaczynaj od informacji pozytywnych,
2. Przekazuj konkretne informacje,
3. Mów o tym, co odbiorca może zmienić,
4. Mów o tym, co się zdarzyło „tu i teraz”,
5. Unikaj ocen i interpretacji,
6. Pozostawiaj wybór odbiorcy,
7. Skupiaj się na potrzebach odbiorcy.

Obowiązki nauczyciela

Art. 44 b, ust.8. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego **informują** uczniów oraz ich rodziców o:

- 1) **wymaganiach edukacyjnych** niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
- 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- 3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Obowiązek indywidualizowania pracy z uczniem

Art. 44c. ust.1. Nauczyciel jest obowiązany **indywidualizować pracę z uczniem** na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

ust.2. Nauczyciel jest obowiązany **dostosować wymagania edukacyjne**, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

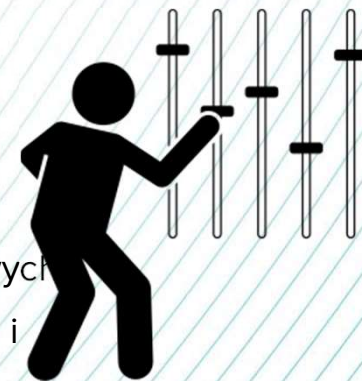

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

§ 2. Wymagania edukacyjne **dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia** posiadającego:

- 1)orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
- 2)orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania
- 3)opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej,
o specyficznych trudnościach w uczeniu
- 4)nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1-3, który jest objęty pomocą
psychologiczno-pedagogiczną w szkole - na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych
edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i
specjalistów
- 5)posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych
ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego

~~Obniżyć wymagania~~

Uczeń otrzymuje oceny

Art. 44e.

ust.1. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:

- 1) bieżące;
- 2) klasyfikacyjne: a) **śródroczne i roczne**
b) końcowe.

Wymagania : **ocena śródroczna i roczna**

~~nie bieżąca~~

ust.2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.

ust.3. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.

ust.4. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom

Uczeń otrzymuje oceny

Art. 44i UoSO ...uczeń otrzymuje:

- 1) oceny bieżące i śródroczne oceny klasyfikacyjne (...), a także śródroczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane w sposób określony **w statucie szkoły**;
- 2) roczne oceny klasyfikacyjne (...) oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane według skali określonej w przepisach
4. oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne (...) a także śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania **mogą być ocenami opisowymi, jeżeli statut szkoły tak przewiduje.**
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane również według skali określonej w przepisach (..)
6. Końcowe oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz końcowa ocena klasyfikacyjna zachowania są wyrażane według skali określonej w przepisach (...)

Skala oceniania

§ 7.

1. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustala się w stopniach według następującej skali:

- 1) stopień celujący - 6;
- 2) stopień bardzo dobry - 5;
- 3) stopień dobry - 4;
- 4) stopień dostateczny - 3;
- 5) stopień dopuszczający - 2;
- 6) stopień niedostateczny - 1.

Ocenę ustala nauczyciel Wystawić, dać ocenę

Ocena bieżąca, klasyfikacyjna śródroczna i roczna Ocena cząstkowa, semestralna

Oceny ustalone jako średnia ważona ocen bieżących

Ustalanie ocen z zajęć edukacyjnych oraz ocen zachowania na podstawie liczby lub procentu uzyskanych punktów,.

Znaczki, znaczki - znaczków paczki...

- Dziennik wg aktów prawnych winien zawierać **spis frekwencji** (obecności uczniów), **tematów** odbytych zajęć (forma udokumentowania obecności nauczyciela) oraz **ocen ucznia**
- Nie ma żadnych zaleceń jak wpisywać oceny w dzienniku i ile ma ich być
- Określono ogólnie skale dla przedmiotu i zachowania, które mają się pojawić na **świadectwie- oceny roczne lub końcowe**
- Prawo nie przewiduje **znaczków w dzienniku**- e-dziennik narzuca nieraz rozwiązania niezgodne z prawem
- Oceniać stopień realizacji wymagania edukacyjnego należy stopniem/słownie a nie znaczkiem
- bć- brak ćwiczeń, bp- brak pracy, przyborów, bz- brak zeszytu, książki – takie znaczki dotyczą **postawy ucznia**.

Poprawa -> ustalenie (ponowne) stopnia

- “poprawy” nie ma wpisanej w zapisy prawa wyższego rzędu, mówi o niej **statut**
- Tak naprawdę nie ma takiej czynności jak “poprawa” - jest natomiast **ustalania (ponowne) stopnia**
- Samo prawo do poprawy to nie obowiązek poprawy, czyli nakaz- to **możliwość, szansa, przywilej**
- Każda praca powinna być do ewentualnego podejścia drugi raz, nawet z 5 na 6.
- proponowany zapis w statucie: “każdą prace można poprawić minimum raz, o ile nauczyciel nie wskaże więcej“
- **Nie można wyciągać średnich** bo ocenia się stopień wypełnienia wymagań edukacyjnych, a nie sumę podejść.
- [2,2,4] albo [3,5] oznacza postęp ucznia - liczy się to że umie!

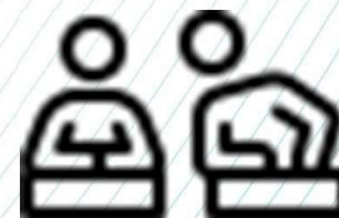
Praca niesamodzielną

- W czasie egzaminu to zawsze powód do przerwania i unieważnienia egzaminu
- Praca samodzielna stanowi podstawę oceniania

co można radzić?

Wariant 1	Wariant 2
Ocenienie zachowania	Ocena z przedmiotu
ocena naganna	najwyższa ocena brak oceny
uczeń oszukał	uczeń nie wypełnił kryterium samodzielności
Przesłanki do ponownego wykonania pracy - ponowne ustalenie oceny w ramach tzw. poprawy.	

Wnioski/Wskazówki

- Oceniaj to co sprawdziłeś (rozpoznałeś).
- Sprawdzaj (rozpoznawaj) to, czego wymagasz.
- Wymagaj to, czego nauczasz
- Nauczaj tego, co jest w programie nauczania, uwzględniającym podstawę programową kształcenia.
- W toku zajęć stwarzaj wszystkim uczniom warunki uzyskiwania osiągnięć edukacyjnych (uczenia się), sprawdzaj i oceniaj osiągnięcia uzyskane na zajęciach (niekoniecznie w domu) przez każdego ucznia.
- Zbędne i niepoprawne ale w szkołach funkcjonują: „Plany wynikowe”, „Kryteria ocen”, „Wymagania edukacyjne”, (do każdej lekcji), PSO, itp.

Co ma być ? Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Proszę wyciągnąć karteczki!

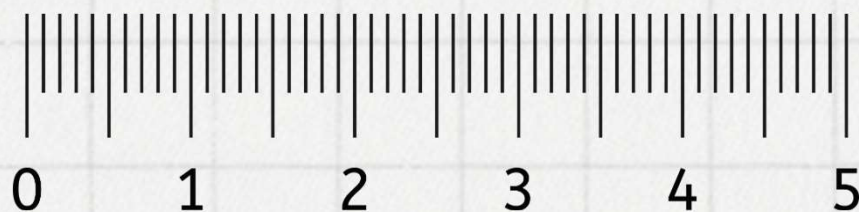
1. Podaj definicję oceniania: **Ocenianie to analiza wypełniania wymagania edukacyjnego zawartego w PP i PN, czyli czy przyrosło uczniowi wiedzy i umiejętności w tym obszarze nauczania. Robi uczeń postępy, czy nie robi?**
2. Wskaż rok, od kiedy obowiązuje koncepcja oceniania wpisana w akty prawne:
a) **1999** b) 2005 c) 2010 d) 2015 e) 2019
3. Zakreśl oznaczenia prawidłowe:
a) **ustalić/uzyskać**, wystawić, dać, postawić **OCENĘ**
b) częściowa, **bieżąca OCENA**
c) **śródroczna ocena klasyfikacyjna**, ocena semestralna
d) poprawić ocenę, podnieść ocenę, **uzyskać ocenę wyższą, ustalić ocenę wyższą**
e) kryteria, wymagania edukacyjne- **obydwa określenia, ale stosowane niezamiennie**
f) obniżyć/podwyższyć ocenę z zachowania, **ustalić ocenę z zachowania**
g) **poinformować o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych**, poinformować o zagrożeniu jedynką
h) **uzupełnić braki**, zaliczyć semestr/materiał, zdać
i) obniżyć wymagania, **dostosować wymagania edukacyjne (do...)**
j) **OCENA: roczna**, końcoworoczna, **końcowa**
k) WSO, WZO, PSO, PZO, **(SWiSOW) szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego**
l) **semestr (dla dorosłych semestr), okres (dla dzieci i młodzieży)**, półrocze
4. Wyjaśnij co to jest kryterium oceniania: **stanowi pewien etap - opis wykonania jakiegoś zadania lub opis zachowania z przyporządkowaniem do stopnia szkolnego wyrażającego poziom/ tzw. wysokość stopnia. (powinno poprzedzać każdą pracę)**
5. Wyjaśnij co to jest wymaganie edukacyjne: **zdanie twierdzące złożone z 3 elementów: podmiot (uczeń), czasownik operacyjny (nazywający czynność/umiejętność) i porcja wiedzy np. uczeń odczytuje informacje opisowe z mapy zasadniczej**

tekst pochodzi z książki Gabrieli Olszowskiej, O!Cena w szkole. Nieodrobione lekcje (Od przepisów do sztuki oceniania)

Kryteria...sukcesu

“Kryteria to przełożenie wymagań edukacyjnych na skalę ocen, czyli kryteria to podziałka na narzędziu, jakim są wymagania, a etykiety tych podziałek to oceny.”

Ewa Czechowicz

Proszę wyciągnąć karteczki! cd.

6. Ustal:

- a) Czy uczeń **może**/powinien/musi zdawać zaległości T/N (**uczeń niczego nie może zdawać, może uzupełnić na podstawie zapisu statutu**)
- b) Czy można wg Ciebie stosować znak np.? T/N (**to zależy jak osadzony jest ten znak w statucie**)
- c) Czy można stosować średnią ocen? T/N
- d) Czy można stosować średnie ważone T/N
- e) Czy stosujesz samodzielne +++ / ---? T/N (**nie powinienes**)
- f) Czy istnieje ocena wyjściowa z zachowania? T/N
- g) Czy stosujesz jakieś własne znaczki w dzienniku? T/N (**nie powinienes**)

Ćwiczenia praktyczne:

7. Ustal ocenę końcową lub śródroczną:

- a) sekwencja chronologiczna stopni: **4, 4, 1, 1**...(śr. 2,5) =..... **stopień 2**
- b) sekwencja chronologiczna stopni: **1, 1, 4, 4**...(śr. 2,5) =..... **stopień 3**
- c) sekwencja chronologiczna stopni: **1, 2, 1, 3, 4, 5, 5**,...=?... **stopień 4**
- d) sekwencja chronologiczna stopni: 6,5,5,3,2,2,1,...=?... **stopień 3**

8. Ocena druga i trzecia to oceny ustalone ponownie po uzupełnieniu przez ucznia braków, tzw.poprawiona, co ustalisz?

- a) 1, **3**
- b) 2, **4**
- c) 1, 3, **5**

zawsze ostatni stopień

Bibliografia

- Zalecenie Rady UE z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie. Dz.U. UE 2018/C 189/01.
- dr Gabriela Olszowska, O!Cena w szkole. Nieodrobione lekcje (Od przepisów do sztuki oceniania), Kraków 2023
- Bill Lucas, Nowe spojrzenie na ocenianie w edukacji - Czas na zmiany, CEO, Warszawa 2022
- Bolesław Niemierko, Jak pomagać (a nie szkodzić) uczniom ocenianiem szkolnym, Sopot 2018
- Gabriela Olszowska, Oceniam, jak to łatwo powiedzieć, "Meritum" 2021
- Meril Harmin, Jak motywować uczniów do nauki?, CEO, Warszawa 2018
- Wykłady Pani Joanny Pocięchy dotyczące oceniania i konstruowania wymagań edukacyjnych, Brzesko 2023 r.
- Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi:
<https://wydawnictwo.umk.pl/pl/products/2774/neurodydaktyka-nauczanie-i-uczenie-sie-przyjazne-mozgowi> - książka Marzeny Żylińskiej

Podsumowanie spotkania: Co utkwiło Wam w pamięci?

menti.com
1243 4514

Twoja ważna lekcja...
Co było dzisiaj na spotkaniu
dla ciebie najciekawsze?

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Katarzyna Ćwiąkała

tel. 728 497 769

email: katarzynacwiakala@pce-brzesko.pl